

Puheenjohtajan päätelmät

1. Eurooppa-neuvoston kokousta edelsi Euroopan parlamentin puhemiehen Josep Borrellin alustus, jota seurasi näkemysten vaihto. Sen jälkeen Eurooppa-neuvostolla oli tapaaminen Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin Kofi Annanin kanssa.
2. Eurooppa-neuvosto toivotti komission puheenjohtajan José Manuel Barroson tervetulleeksi. Se onnitteli häntä uuden komission toimikauden alkamisen johdosta ja ilmaisi haluavansa tehdä tiivistä yhteistyötä uuden komission kanssa.
3. Eurooppa-neuvosto käsitteli seuraavia aiheita:
 - I Laajentuminen
 - II Terrorismi
 - III Rahoituskehys vuosiksi 2007–2013: periaatteet ja suuntaviivat
 - IV Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue: EU:n huumausainestrategia vuosiksi 2005–2012
 - V Ulkoasiat
 - VI Muut asiat

* * *

I LAAJENTUMINEN

Yleistä

4. Eurooppa-neuvosto suhtautui myönteisesti johtopäätöksiin ja suosituksiin, jotka komissio esitti neuvostolle ja Euroopan parlamentille 6. lokakuuta 2004 Bulgariaa, Romaniaa ja Turkia koskevissa määräaikauskertomuksissaan, Bulgariaa, Romaniaa ja Kroatiaa koskevassa strategia-asiakirjassaan, Turkia koskevassa suosituksessaan ja Turkin jäsenyyssnäkyymiin liittyviä seikkoja koskevassa asiakirjassaan.

5. Kymmenen uutta jäsenvaltiota on nyt liittynyt menestyksekkäästi Euroopan unioniin. Eurooppa-neuvosto ilmoitti, että se jatkaa määrätietoisesti ehdokasmaiden kanssa aloittamaansa prosessia ja edistää näin osaltaan Euroopan vaurautta, vakautta, turvallisuutta ja yhtenäisyyttä. Se palautti mieleen, että unionin valmius ottaa vastaan uusia jäseniä samalla, kun pidetään huolta Euroopan integraation etenemisestä, on otettava tärkeänä seikkana huomioon sekä unionissa että ehdokasvaltioissa.

Bulgaria

6. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen, että kaikkien Bulgarian jäsenyysneuvotteluissa avoinna olleiden lukujen käsittely on saatu väliaikaisesti päätökseen aiemmin tänä vuonna. Se oli tyytyväinen, että neuvottelut Bulgarian kanssa päätettiin tuloksellisesti 14. joulukuuta 2004, ja odottaa saavansa toivottaa uuden jäsenvaltion tervetulleeksi tammikuussa 2007.
7. Eurooppa-neuvosto katsoi komission tekemien asiaankuuluvien arvioiden ja suositusten perusteella, että Bulgaria pystyy suoriutumaan kaikista jäsenyysvelvoitteista arvioituna liittymisajankohtanaan, jos se jatkaa tähän tähtääviä toimiaan ja panee ajoissa täytäntöön kaikki tarvittavat uudistukset ja sitoumukset kaikilla yhteisön säännösten aloilla. Turvalausekkeilla säädetään toimenpiteistä sellaisten vakavien ongelmien ratkaisemiseksi, joita voi esiintyä ennen liittymistä tai kolmen vuoden aikana sen jälkeen.
8. Euroopan unioni seuraa edelleen tarkasti Bulgarian liittymisvalmisteluja ja saavutuksia, kuten sitoumusten tosiasiallista täytäntöönpanoa yhteisön säännösten kaikilla aloilla ja erityisesti oikeus- ja sisäasioissa. Komissio toimittaa tätä varten edelleen vuotuisia raportteja Bulgarian edistymisestä liittymisvalmisteluissa ja liittää raportteihin tarvittaessa suosituksia.
9. Koska Eurooppa-neuvosto olettaa Bulgarian saattavan unioniin liittymistä koskevat valmistelunsa tuloksellisesti päätökseen, se kehotti viimeistelemään Bulgarian ja Romanian liittymissopimuksen, jotta se voitaisiin allekirjoittaa huhtikuussa 2005 yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston istunnon yhteydessä edellyttäen, että Euroopan parlamentti on antanut puoltavan lausunnon.

Romania

10. Eurooppa-neuvosto totesi tyytyväisenä, että Romanian edistyttyä yhteisön säännösten ja tehtyjen sitoumusten täytäntöönpanossa etenkin oikeus- ja sisäasioissa ja kilpailuasioissa kaikkien avoinna olleiden lukujen käsittely voitiin saattaa virallisesti päätökseen tämän ehdokasvaltion kanssa 14. joulukuuta 2004, minkä johdosta Eurooppa-neuvosto odottaa saavansa toivottaa uuden jäsenvaltion tervetulleeksi tammikuussa 2007.
11. Eurooppa-neuvosto katsoi komission tekemien asiaankuuluvien arvioiden ja suositusten perusteella, että Romania pystyy suoriutumaan kaikista jäsenyysvelvoitteista arvioituna liittymisajankohtanaan, jos se jatkaa tähän tähtääviä toimiaan ja panee menestyksellisesti ja ajoissa täytäntöön kaikki tarvittavat uudistukset ja sitoumukset kaikilla yhteisön säännösten aloilla, etenkin oikeus- ja sisäasioita, kilpailuasioita ja ympäristöasioita koskevat tärkeät sitoumukset. Turvalausekkeilla säädetään toimenpiteistä sellaisten vakavien ongelmien ratkaisemiseksi, joita saattaa ilmetä ennen liittymistä tai kolmen vuoden aikana sen jälkeen erityisesti oikeus- ja sisäasioissa, kilpailuasioissa sekä ympäristöasioissa.
12. Euroopan unioni seuraa edelleen tarkasti Romanian liittymisvalmisteluja ja saavutuksia, kuten sitoumusten tosiasiallista täytäntöönpanoa yhteisön säännösten kaikilla aloilla, erityisesti oikeus- ja sisäasioissa, kilpailuasioissa ja ympäristöasioissa. Komissio toimittaa tätä varten edelleen vuotuisia raportteja Romanian edistymisestä liittymisvalmisteluissa ja liittää raportteihin tarvittaessa suosituksia.
13. Koska Eurooppa-neuvosto olettaa Romanian saattavan unioniin liittymistä koskevat valmistelunsa tuloksellisesti päätökseen, se kehotti viimeistelemään Bulgarian ja Romanian liittymissopimuksen, jotta se voitaisiin allekirjoittaa huhtikuussa 2005 yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston istunnon yhteydessä edellyttäen, että Euroopan parlamentti on antanut puoltavan lausunnon.

Kroatia

14. Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille Kroatian edistymisen liittymisneuvottelujen aloittamista koskevissa valmisteluissa.

15. Eurooppa-neuvosto vahvisti kesäkuussa 2004 antamansa päätelmät ja kehotti Kroatiaa ryhtymään tarvittaviin toimiin varauksettoman yhteistyön tekemiseksi entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa. Se totesi jälleen, että viimeinen syytteesen asetettu henkilö on tavoitettava ja toimitettava Haagiin mahdollisimman pian.
16. Eurooppa-neuvosto kehotti komissiota esittämään neuvostolle ehdotuksen Kroatian kanssa käytävien neuvottelujen kehykseksi, jossa otetaan täysin huomioon viidennestä laajentumisesta saadut kokemukset. Se pyysi neuvostoa hyväksymään kehiksen, jotta liittymisneuvottelut voidaan aloittaa 17. maaliskuuta 2005 edellyttäen, että Kroatia tekee varauksetonta yhteistyötä entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa.

Turkki

17. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen aikaisemmat Turkkia koskevat päätelmänsä. Helsingissä antamissaan päätelmissä se päätti, että *Turkki on ehdokasvaltio, jonka on määrä liittyä unioniin samojen kriteerien perusteella, joita sovelletaan muihinkin ehdokasvaltioihin.* Myöhemmissä päätelmissään se totesi, että *Euroopan unioni aloittaa viipymättä liittymisneuvottelut Turkin kanssa, jos joulukuussa 2004 kokoontuva Eurooppa-neuvosto päättää komission kertomuksen ja suosituksen perusteella, että Turkki täyttää Kööpenhaminan poliittiset kriteerit.*
18. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen Turkin tähänastiseen ratkaisevaan edistymiseen sen laajakantoisessa uudistusprosessissa ja suhtautui luottavaisesti siihen, että Turkki jatkaa uudistusprosessia. Lisäksi Eurooppa-neuvosto odottaa Turkin jatkavan aktiivisesti ponnistelujaan komission määrittämien kuuden erityisen säädöksen saattamiseksi voimaan. Komissio valvoo prosessia edelleen tiiviisti, jotta varmistuttaisiin poliittisen uudistusprosessin peruuttamattomuudesta ja sen täydellisestä, tuloksellisesta ja kattavasta täytäntöönpanosta erityisesti perusvapauksien sekä ihmisoikeuksien täydellisen kunnioittamisen osalta. Komissiota pyydetään raportoimaan edelleen prosessin edistymisestä neuvostolle säännöllisesti ja käsittelemään kaikkia vuoden 2004 kertomuksessaan ja suosituksessaan määriteltyjä huolenaiheita, kuten nollatoleranssipolitiikan soveltamista kidutuksen ja pahoinpitelyn osalta. Euroopan unioni seuraa edelleen tiiviisti poliittisten uudistusten edistymistä uudistusprosessin ensisijaiset tavoitteet määrittelevän liittymiskumppanuuden perustalta.

19. Euroopan unioni ilmaisi tyytyväisyytensä Turkin päätökseen allekirjoittaa pöytäkirja Ankaran sopimuksen mukauttamisesta siten, että siinä otetaan huomioon kymmenen uuden jäsenvaltion liittyminen.

Näin ollen se oli tyytyväinen Turkin lausumaan, jonka mukaan "Turkin hallitus vahvistaa, että se on valmis allekirjoittamaan pöytäkirjan Ankaran sopimuksen mukauttamisesta ennen varsinaisten liittymisneuvottelujen alkamista ja sen jälkeen kun Euroopan unionin tämänhetkisen jäsenmäärän kannalta välttämättömistä mukautuksista on sovittu ja ne on viimeistelty".

20. Eurooppa-neuvosto piti erityisen tarpeellisena varauksetonta sitoutumista hyvien naapuruussuhteiden ylläpitoon; se pani tyytyväisenä merkille suhteiden parantumisen Turkin ja sen naapureiden välillä ja Turkin valmiuden jatkaa työtä asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa jäljellä olevien rajariitojen ratkaisemiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaista riitojen rauhanomaista selvittelyä koskevaa periaatetta noudattaen. Aikaisempien päätelmiensä ja erityisesti Helsingissä asiasta antamiensa päätelmien mukaisesti Eurooppa-neuvosto tarkasteli tilannetta jäljellä olevien kiistojen osalta ja suhtautui myönteisesti ratkaisuun tähtäävään yhteydenpitoon. Se toisti kantansa olevan, että avoimet kiistat, joilla on vaikutusta liittymisprosessiin, olisi tarvittaessa saatettava Kansainvälisen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Eurooppa-neuvostolle annetaan tietoja saavutetusta edistymisestä, jota se tarkastelee tarpeen mukaan uudelleen.

21. Eurooppa-neuvosto pani merkille Euroopan parlamentin 15. joulukuuta 2004 antaman päätöslauselman.

22. Eurooppa-neuvosto ilmaisi tyytyväisyytensä komission määrittämien kuuden säädöksen hyväksymiseen ja päätti, että edellä mainitun sekä komission kertomuksen ja suosituksen perusteella Turkki täyttää riittävän hyvin Kööpenhaminan poliittiset kriteerit, joten liittymisneuvottelut voidaan aloittaa edellyttäen, että Turkki saattaa voimaan kyseiset kuusi säädöstä.

Eurooppa-neuvosto kehotti komissiota antamaan neuvostolle ehdotuksen Turkin kanssa käytäviä neuvotteluja koskevaksi kehykseksi 23 kohdassa esitetyltä perustalta. Se pyysi neuvostoa sopimaan kehyksestä tarkoituksena neuvottelujen aloittaminen 3. lokakuuta 2005.

Neuvottelukehys

23. Eurooppa-neuvosto päätti, että yksittäisten ehdokasvaltioiden kanssa käytävät liittymisneuvottelut perustuvat kussakin tapauksessa neuvottelukehykseen. Neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta kunkin kehysten ottaen huomioon viidennen laajentumiskierroksen kokemukset ja yhteisön säännösten kehittymisen. Kehyksessä käsitellään kunkin ehdokasvaltion ansioiden, tilanteen ja erityispiirteiden mukaisesti seuraavia seikkoja:

- Neuvotteluja käydään hallitustenvälisessä konferenssissa, johon kaikki jäsenvaltiot sekä asianomainen jäsen ehdokasvaltio osallistuvat ja jossa päätökset edellyttävät yksimielisyyttä. Neuvottelujen sisältö jäsenetään aiempien neuvottelujen tapaan eri lukuihin, joista kukin koskee erityistä politiikan alaa. Neuvosto asettaa yksimielisesti komission ehdotuksesta arviointiperusteet, jotka koskevat kunkin luvun käsittelyn väliaikaista päättämistä ja tarvittaessa aloittamista. Perusteissa arvioidaan luvusta riippuen lainsäädännön mukauttamista ja yhteisön säännösten täytäntöönpanon tuloksekkuutta sekä sopimussuhteista Euroopan unionin kanssa johtuvien velvoitteiden noudattamista.
- Voidaan harkita pitkiä siirtymäkausia, poikkeuksia, erityisjärjestelyjä tai pysyviä suojalausekkeita, toisin sanoen lausekkeita, jotka ovat pysyvästi käytettävissä suojatoimenpiteiden perustana. Komissio sisällyttää niitä tarvittaessa kutakin kehystä koskeviin ehdotuksiinsa henkilöiden vapaan liikkuvuuden, rakennepoliitikkojen tai maatalouden aloilla. Lisäksi henkilöiden vapaan liikkuvuuden lopulta tapahtuvaa toteuttamista koskevassa päätöksentekoprosessissa yksittäisille jäsenvaltioille olisi annettava mahdollisimman keskeinen asema. Siirtymäjärjestelyjä ja suojalausekkeita olisi tarkasteltava uudelleen ottaen huomioon niiden vaikutukset kilpailuun tai sisämarkkinoiden toimintaan.
- Ehdokasvaltion liittymisen rahoitukselliset näkökohdat on otettava huomioon sovellettavassa rahoituskehyksessä. Sellaisten ehdokasvaltioiden kanssa aloitettavat liittymisneuvottelut, joiden liittymisellä voisi olla merkittäviä taloudellisia seurauksia, voidaan näin ollen saattaa päätökseen vasta sitten, kun rahoituskehys vuonna 2014 alkavalle ajanjaksolle ja mahdolliset rahoitusuudistukset on vahvistettu.

- Neuvottelujen yhteisenä tavoitteena on liittyminen.
Neuvottelut ovat avoin prosessi, jonka lopputulosta ei voida taata etukäteen.
Jos ehdokasvaltio ei kykene täyttämään täysin kaikkia jäsenyysvelvoitteita, on varmistettava, että kyseinen ehdokasvaltio on mahdollisimman lujin sitein mukana eurooppalaisissa rakenteissa ottaen samalla huomioon kaikki Kööpenhaminan kriteerit.
- Jos ehdokasvaltiossa rikotaan vakavasti ja jatkuvasti unionin perustana olevia vapauden, demokratian, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen sekä oikeusvaltion periaatteita, komissio suosittelee joko omasta aloitteestaan tai jäsenvaltioiden yhden kolmanneksen pyynnöstä neuvottelujen keskeyttämistä ja esittää ehdot niiden mahdollista jatkamista varten. Neuvosto päättää määräenemmistöllä ehdokasvaltiota kuultuaan tällaisesta suosituksesta, joka koskee neuvottelujen keskeyttämistä ja niiden jatkamiselle asetettavia ehtoja. Jäsenvaltiot tekevät ratkaisunsa hallitustenvälisessä konferenssissa neuvoston päätöksen mukaisesti, sanotun rajoittamatta hallitustenvälisessä konferenssissa yleensä edellytettävää yksimielisyyttä. Ratkaisusta ilmoitetaan Euroopan parlamentille.
- Unioni aloittaa liittymisneuvottelujen rinnalla tiiviin poliittisen ja kulttuurisen vuoropuhelun kunkin ehdokasvaltion kanssa. Myös kansalaisyhteiskunta otetaan mukaan tähän osallistavaan vuoropuheluun, jotta saattamalla ihmiset yhteen lisättäisiin keskinäistä ymmärtämystä.

II TERRORISMI

24. Eurooppa-neuvosto toisti järkkymättömän päätöksensä torjua jatkuvaa terrorismin uhkaa kokonaisvaltaisella ja yhtenäistetyllä lähestymistavalla vahvistamalla sekä sisäistä että kansainvälistä yhteistyötä niiden periaatteiden mukaisesti, joihin Euroopan unioni perustuu.
25. Terrorismin ei pidä antaa heikentää demokratiaa ja perusoikeuksien kunnioittamista. Toimissa terrorismin torjumiseksi on kunnioitettava ihmisoikeuksia ja perusvapauksia. Eurooppa-neuvosto korosti, että on tärkeää edistää toisten kunnioittamista, joka perustuu yleismaailmallisiin arvoihin, suvaitsevuteen, uskontojen ja kulttuurien väliseen vuoropuheluun ja täyteen osallistumiseen yhteiskuntaan.

26. Eurooppa-neuvosto toisti olevansa vakuuttunut siitä, että unionin on puututtava terrorismin perimmäisiin syihin, jotta sen toimet terrorismin torjumiseksi osoittautuisivat tehokkaiksi pitkällä aikavälillä. Radikalisoituminen ja terroristien värväys voidaan liittää läheisesti toisiinsa. Eurooppa-neuvosto pyysi, että neuvosto laatisi näitä molempia kysymyksiä koskevan pitkän aikavälin strategian ja toimintasuunnitelman vuoden 2005 loppuun mennessä neuvoston äskettäin hyväksymän värväystä koskevan raportin pohjalta. Eurooppa-neuvosto pyysi korkeana edustajana toimivaa pääsihteeriä ja komissiota tekemään ehdotuksia tätä silmällä pitäen.
27. Eurooppa-neuvosto kehotti panemaan nopeasti täytäntöön toimenpiteet, jotka *Haagin ohjelmassa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden vahvistamiseksi* määritellään merkittäviksi terrorismin torjunnan kannalta. Erityisesti terrorismin torjuntaa käsittelevien yksiköiden välistä tietojenvaihtoa on parannettava.
- Ottaen huomioon parhaillaan toteutettavat toimenpiteet Eurooppa-neuvosto pyysi komissiota tekemään ehdotuksia, jotka perustuvat Haagin ohjelman mukaiseen tietojen saatavuutta koskevaan periaatteeseen.
28. Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille tarkistetun EU:n toimintasuunnitelman, korkeana edustajana toimivan pääsihteerin ja komission esittämät lisäraportit terrorismin torjunnasta sekä kesäkuun 2004 jälkeen tapahtuneen edistymisen. Tämän perusteella odotetaan lisää konkreettisia tuloksia etenkin seuraavilla aloilla:
- Käytännön ja operatiivisen yhteistyön tehostaminen erityisesti Europolin ja poliisipäällikköjen erityistyöryhmän toiminnalla. Parempi tietojen vaihto jäsenvaltioiden sekä Europolin ja Eurojustin välillä. Tietojen vaihto Interpolin kanssa kadonneista ja varastetuista passeista. Vertaisarvioinnit 15 jäsenvaltion kansallisista rakenteista terrorismin torjunnassa laajennetaan koskemaan 25:tä jäsenvaltiota syyskuuhun 2005 mennessä. Jäsenvaltioita pyydetään raportoimaan näiden rakenteiden vahvistamisesta annettujen suositusten täytäntöönpanosta.

- Oikeudellinen yhteistyö: tehostettu tietojenvaihto rikosrekistereistä (kehitetään edelleen komission valkoisen kirjan pohjalta vuoden 2005 loppuun mennessä), edistyminen televiestintätietojen säilyttämisen ja eurooppalaisen todisteiden luovuttamismääräyksen osalta (molemmista on määrä sopia vuonna 2005). Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota esittämään mahdollisimman pian ehdotuksia eurooppalaiseksi suojeleohjelmaksi terrorismin uhrien ja terroristapausten todistajien suojelemiseksi ja auttamiseksi.
- Rajojen ja asiakirjojen turvallisuus: EU:n passien turvallisuuden parantaminen lisäämällä niihin biometrisiä tietoja (kasvokuva ja sormenjäljet) ja Euroopan rajavalvontaviraston perustaminen (aloittaa toimintansa toukokuuhun 2005 mennessä).
- Tiedustelualan yhteistyö: yhteyksien luominen terrorismin vastaisen toimintaryhmän ja vahvistetun EU:n tilannekeskuksen välille. Keskus toimittaa neuvostolle 1. tammikuuta 2005 alkaen kansallisilta yksiköiltä saatuihin tiedustelutietoihin perustuvia strategisia uhka-arvioita. Parannettu tietojenvaihto Europolin kanssa. Eurooppa-neuvosto pyysi korkeana edustajana toimivaa pääsihteeriä raportoimaan edistymisestä ja myös yhteistyön tehostumisesta poliisin ja turvallisuuspalvelujen välillä, myös tilannekeskukseen liittyen.
- Toimenpiteet terrorismin rahoituksen torjumiseksi, erityisesti yhteisymmärrys unionin alueelle tuotavan tai sieltä vietävän käteisrahan valvonnasta ja kolmannesta rahanpesudirektiivistä. Parhaat käytänteet taloudellisten seuraamusten määräämiseksi terroristeille ja heidän järjestöilleen. Korkeana edustajana toimivan pääsihteerin ja komission esittämä yleinen strategia-asiakirja. Komissiota pyydetään tekemään neuvostolle mahdollisimman pian ehdotuksia hyväntekeväisyysjärjestöjen käytön ehkäisemiseksi terrorismin rahoituksessa, ja jäsenvaltioita kehoitetaan toimittamaan tunnistamiensa henkilöiden ja ryhmien nimiä lisättäväksi varojen jäädyttämistä koskevaan Euroopan unionin luetteloon ja osallistumaan näin seuraamusjärjestelmän tehokkuuden lisäämiseen.

- Päätelmät pelastuspalvelukyvyn tehostamisesta terrori-iskujen ehkäisemiseen, niihin varautumiseen ja niihin reagoimiseen liittyen, ja terroriuhkien ja -iskujen seurauksia koskevan yhteisvastuuohjelman laatiminen. Vuoden 2005 kesäkuuhun mennessä tarvitaan arvio niistä valmiuksista, joita jäsenvaltiot voisivat asettaa pelastuspalvelumekanismin käyttöön terrori-iskun sattuessa. Pelastuspalveluvalmiuksien arviointia ja kehittämistä on jatkettava yhteisillä harjoituksilla sekä koordinoimalla yleisötiedotusta. Lääkinnällisten voimavarojen saatavuutta on tehostettava. Elintärkeiden, vaikutuksiltaan mahdollisesti rajatylittävien infrastruktuurien eurooppalainen suojaamishjelma olisi perustettava ennen vuoden 2005 loppua.
- Ulkoisten politiikkojen ala: kolmansien maiden kanssa tehtyihin sopimuksiin sisällytetään terrorismin torjuntaa koskevia lausekkeitä, joiden olisi oltava toiminnallisia mahdollisimman pian. Vuonna 2004 terrorismin torjunnasta annetun EU:n ja Yhdysvaltojen julistuksen täytäntöönpano tehostetun transatlanttisen yhteistyön puitteissa. Käsitekehys turvallisuus- ja puolustuspoliittisesta ulottuvuudesta terrorismin torjunnassa ja toiminnan kohteiden määrittely. Yhteistyön tehostaminen ensisijaisiksi valittujen kolmansien maiden kanssa vuoropuhelun ja avunannon keinoin sekä alueellisen yhteistyön edistäminen. Neuvostoa ja komissiota pyydetään perustamaan kansallisten asiantuntijoiden verkosto, joka vastaisi kolmansien maiden esittämiin teknistä apua koskeviin pyyntöihin.

29. Eurooppa-neuvosto kehotti kaikkia jäsenvaltioita panemaan tehokkaasti ja ensisijaisina täytäntöön Euroopan unionin ja muiden asiaankuuluvien kansainvälisten organisaatioiden päättämät toimenpiteet, ja se kehotti neuvostoa ja komissiota jatkamaan toimia EU:n toimintasuunnitelman täytäntöönpanemiseksi ja sen määräaikojen noudattamiseksi.

30. Eurooppa-neuvosto pyysi neuvoston pääsihteeristöä yhdessä komission kanssa antamaan kesäkuussa 2005 uuden tilanneselvityksen, jossa on neuvoston ja komission aiheellisiksi katsomia suosituksia toimintasuunnitelman täytäntöönpanon parantamiseksi ja/tai lisätoimia ja -aloitteita.

III RAHOITUSKEHYS 2007–2013

Periaatteet ja suuntaviivat

31. Eurooppa-neuvosto merkitsi tiedoksi puheenjohtajavaltion tilanneselvityksen vuosien 2007–2013 rahoituskehystä koskevien komission ehdotusten perusteellisesta tarkastelusta, mukaan lukien toimielinten välinen sopimus ja joustomekanismi sekä omien varojen järjestelmä.
32. Eurooppa-neuvosto vahvisti, että uudessa rahoituskehyksessä, joka on määrä hyväksyä laajoissa neuvotteluissa, olisi huolehdittava riittävästä varoista, jotta tuleviin haasteisiin, jotka johtuvat muun muassa kehitystaseroista laajentuneessa unionissa, voidaan vastata tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti. Perustamissopimuksen mukaisesti sovittujen politiikkojen on oltava yhdenmukaiset toissijaisuus-, suhteellisuus- ja yhteisvastuuperiaatteiden kanssa. Niiden olisi myös annettava lisäarvoa. Yksittäisten politiikan alojen menoja on tarkasteltava suhteessa kokonaismenojen tasoon, ja niitä on käsiteltävä osana kokonaisneuvotteluja, joihin kuuluu myös kysymys omien varojen järjestelmästä.
33. Seuraavassa rahoituskehyksessä olisi pyrittävä määrätietoisesti noudattamaan talousarvion kurinalaisuutta kaikilla politiikan aloilla jäsenvaltioissa tehtävän julkisen talouden vakauttamisen yhteydessä. Tähän tavoitteeseen päästään erityisesti säilyttämällä selvät rajat laajojen politiikan alojen välillä ja pitämällä maksusitoumusten ja maksujen välinen suhde tasapainoisena. Lisäjoustojärjestelyjä ei tässä vaiheessa pidetä tarpeellisena, koska olemassa olevat toimenpiteet talousarviota koskevan jouston varmistamiseksi ovat osoittautuneet toimiviksi.
34. Eurooppa-neuvosto hyväksyi komission ehdotuksen pitää omien varojen enimmäismäärä nykyisellä tasolla, joka on 1,24 prosenttia EU:n bruttokansantulosta (BKTL). Eurooppa-neuvosto pani merkille komission kertomuksen omien varojen järjestelmän toiminnasta sekä ehdotuksen yleisen korjausmekanismin käyttöönotosta tähän mennessä ilmaistujen eri kantojen pohjalta. Se pyysi komissiota ja neuvostoa jatkamaan kaikkien tässä yhteydessä esiin tulevien kysymysten tarkastelua, mukaan lukien mahdollinen järjestelmän yksinkertaistaminen.

35. Seuraavaa puheenjohtajavaltiota pyydetään yhteistyössä komission kanssa viemään eteenpäin uuden rahoituskehityksen vahvistamiseen tähtäävää työtä. Rahoituskehityksen jatkokäsittelyssä olisi otettava täysin huomioon jäsenvaltioiden erilaiset kannat komission ehdotuksiin ja tilanneselvitys, moduulit ja ratkaisemattomat asiat mukaan luettuina; siinä noudatetaan monivuotisessa strategisessa ohjelmassa asetettua aikataulua myös sen tavoitteen osalta, että poliittinen yhteisymmärrys saavutetaan kesäkuuhun 2005 mennessä.
36. Seuraavaa puheenjohtajavaltiota kehoitetaan lisäksi ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin toimiin asianmukaisten yhteyksien luomiseksi Euroopan parlamenttiin.

IV VAPAUDEN, TURVALLISUUDEN JA OIKEUDEN ALUE

EU:n huumausainestrategia 2005–2012

37. Eurooppa-neuvosto hyväksyi vuosia 2005–2012 koskevan huumausainestrategian, joka sisällytetään Haagin ohjelmaan. Strategia on olennainen väline, jolla vastustetaan tehokkaasti huumausaineiden käyttöä ja laitonta kauppaa tarkoituksena varmistaa terveydensuojelun, hyvinvoinnin ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden sekä väestön turvallisuuden korkea taso. Eurooppa-neuvosto pyysi komissiota esittämään neuvostolle ehdotuksen toimintasuunnitelmaksi huumausainestrategian täytäntöönpanoa varten vuosille 2005–2008. Tarkoituksena on, että neuvosto voisi hyväksyä toimintasuunnitelman vuoden 2005 alussa ja että sen täytäntöönpanosta laadittaisiin arvio vuonna 2008.

Maahanmuuttajien kotouttamispolitiikka

38. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen kesäkuussa 2003 ja marraskuussa 2004 antamansa päätelmät ja ilmaisi tyytyväisyytensä maahanmuuttajien kotouttamispolitiikkaa koskevien jäsenvaltioiden yhteisten peruseriaatteiden vahvistamiseen. Näihin periaatteisiin on sovitettava maahanmuuttajien kotouttamisen kokonaisvaltainen kehys, jossa otetaan huomioon jäsenvaltioiden oikeudellinen, poliittinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen moninaisuus. Niitä on kehitettävä vaihdettujen kokemusten perusteella. Eurooppa-neuvosto totesi, että tätä työtä voidaan edistää tehokkailla kotouttamispolitiikoilla ja parhaiden käytänteiden vaihdolla unionissa. Se oli tämän osalta tyytyväinen kotouttamista käsitelleen ministerikonferenssin tuloksiin; konferenssissa kiinnitettiin erityistä huomiota ääriyhmien vaikutuksille alttiisiin nuoriin.

39. Eurooppa-neuvosto oli lisäksi tyytyväinen kaupunkipolitiikkaa käsitelleen ministerikokouksen tuloksiin ja totesi kaupunkialueilla olevan tärkeä merkitys sosiaalisen osallisuuden edistämiseksi.

V ULKOASIAT

40. Eurooppa-neuvosto vahvisti sitoumuksensa vuosi sitten hyväksymäänsä Euroopan unionin turvallisuusstrategiaan. Unioni on sen suuntaviivoja noudattaen onnistunut lisäämään kykyään vaikuttaa maailmanlaajuisesti. Eurooppa-neuvosto kehotti seuraavaa puheenjohtajavaltiota jatkamaan strategian täytäntöönpanoa yhteistyössä korkean edustajan ja komission kanssa ja sisällyttämään sen suuntaviivat kaikkiin asiaankuuluviin unionin politiikkoihin.

Keskeisten huolenaiheiden käsittely

41. Eurooppa-neuvosto hyväksyi selvityksen joukkotuhohäädien leviämisen estämistä koskevan EU:n strategian täytäntöönpanosta ja pani merkille, että suhteet kolmansiin maihin ja yhteistyö Kansainvälisen atomienergiajärjestön ja Kemiallisten aineiden kieltojärjestön kanssa ovat edistyneet tässä asiassa. Se vahvisti sitoumuksensa hyödyntää kaikkia käytettävissään olevia välineitä joukkotuhohäädien ja niiden maaliinsaattamisjärjestelmien leviämisen torjumiseksi.
42. Eurooppa-neuvosto ilmaisi tyytyväisyytensä sopimukseen, joka saatiin aikaan Iranin kanssa 15. marraskuuta 2004 ydinalan kysymyksistä ja tulevasta yhteistyöstä ja joka perustui Ranskan, Saksan ja Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käytyihin neuvotteluihin, joita korkea edustaja tuki. Eurooppa-neuvosto korosti, että kaikkien rikastus- ja jälleenkäsittelytoimien täydellinen keskeyttäminen pysyvällä tavalla on ehdoton edellytys koko prosessin jatkumiselle. Se katsoi, että ponnisteluja pitkän aikavälin järjestelyistä sopimiseksi on jatkettava. Eurooppa-neuvosto vahvisti 5. marraskuuta 2004 antamansa päätelmät kauppa- ja yhteistyösopimusta koskevien neuvottelujen jatkamisesta, nyt kun edellä mainittujen toimien keskeyttäminen on äskettäin varmistettu. Eurooppa-neuvosto vahvisti unionin olevan valmis tarkastelemaan keinoja kehittää edelleen poliittista ja taloudellista yhteistyötä Iranin kanssa sen jälkeen, kun Iran on ryhtynyt toimiin EU:n muiden huolestuttavina pitämien asioiden suhteen, jotka liittyvät terrorismin torjuntaan, ihmisoikeuksiin ja Iranin suhtautumiseen Lähi-idän rauhanprosessiin.

43. Eurooppa-neuvosto vahvisti tavoitteenaan olevan turvallinen, yhtenäinen, vauras ja demokraattinen Irak, joka työskentelee rakentavasti naapureidensa ja kansainvälisen yhteisön kanssa yhteisiin haasteisiin vastaamiseksi. Se toisti vakaan päätöksensä tukea Irakin viranomaisia ja Irakin kansaa muun muassa tukemalla vaaleja, rahoittamalla YK:n Irakin suojajoukkoja, antamalla jälleenrakennusapua, vahvistamalla rikosoikeusalaan, edistämällä oikeusvaltion periaatteiden noudattamista ja kehittämällä poliittista ja kaupallista yhteistyötä Irakin kanssa. Eurooppa-neuvosto totesi EU:n antavan täyden tukensa poliittiselle siirtymäprosessille, joka johtaa demokraattisesti ja perustuslain mukaisesti valitun Irakin hallituksen muodostamiseen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1546 mukaisesti. Se korosti laajan osallistavan poliittisen prosessin merkitystä tammikuussa 2005 järjestettävien valtiollisten vaalien kannalta.
44. Eurooppa-neuvosto onnitteli presidentti Hamid Karzaita tämän virkaan astumisen johdosta ja antoi tunnustusta hänen sitoumukselleen jatkaa demokraattisia uudistuksia sekä korosti EU:n pitkäaikaista sitoumusta Afganistanin jälleenrakennukseen, kehittämiseen ja vakauttamiseen. EU tukee edelleen käynnissä olevaa demokratiaprosessia, ensi vuonna järjestettävät parlamentti- ja paikallisvaalit mukaan luettuina, huumausaineiden torjuntaa, oikeus- ja turvallisuussektorin uudistamista sekä aseistariisuntau, sotilaiden kotiuttamista ja heidän yhteiskuntaan sopeuttamista.

Siteiden lujittaminen naapurimaihin

45. Eurooppa-neuvosto vahvisti sitoumuksensa panna kokonaisuudessaan täytäntöön Thessalonikin toimintasuunnitelman, jossa korostetaan, että Balkanin maiden tulevaisuus on Euroopan unionissa. Viimeaikaisissa EU:n ja Länsi-Balkanin foorumin ministerikokouksissa on arvioitu saavutettua edistystä ja määritelty edessä olevia haasteita. Eurooppa-neuvosto korosti, että kunkin maan eteneminen valmisteluissa Eurooppaan yhdentymiseksi riippuu sen omista ponnisteluista Kööpenhaminan kriteerien ja vakautus- ja assosiaatioprosessin edellytysten täyttämiseksi erityisesti sellaisissa keskeisissä kysymyksissä kuin demokratia, oikeusvaltion periaate, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöön kuuluvien henkilöiden oikeudet ja varaukseton yhteistyö entisen Jugoslavian alueen kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa. Lisäksi tässä prosessissa alueellinen yhteistyö on edelleen EU:n politiikan olennainen osa.

46. Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille Euroopan naapuruuspolitiikassa saavutetun edistymisen. Ensimmäiset yhdessä Jordanian, Marokon, Tunisian, Moldovan, Ukrainan, Israelin ja palestiinalaishallinnon kanssa valmistellut toimintasuunnitelmat on saatu onnistuneesti valmiiksi. Ukrainan osalta Eurooppa-neuvosto painotti vapaiden ja rehellisten vaalien ensiarvoista merkitystä, kuten toimintasuunnitelmassa todetaan. Se oli tyytyväinen neuvostossa saavutettuun yhteisymmärrykseen toimintasuunnitelman sisällöstä. Toimintasuunnitelma toimitetaan EU–Ukraina-yhteistyöneuvostolle heti kun Ukrainan tilanne on sellainen, että toimintasuunnitelman määräykset voidaan panna täytäntöön. EU suhtautui toiveikkaasti työskentelyyn kumppaneidensa kanssa uudistusten ja muiden sovittujen ensisijaisten tavoitteiden toteuttamiseksi ja Etelä-Kaukasian maita koskevien toimintasuunnitelmien hyväksymisen aloittamiseen ensi vuoden aikana. EU pyrkii selvittämään Valko-Venäjän väestölle Euroopan naapuruuspolitiikan etuja ja tukee kansalaisyhteiskunnan lujittamista ja demokratiakehitystä. Eurooppa-neuvosto totesi myös odottavansa neuvottelujen aloittamista toimintasuunnitelmien hyväksymiseksi sellaisten muiden Välimeren alueen kumppaneiden kanssa, joiden assosiaatiosopimukset ovat tulleet voimaan tai jotka ovat ratifioineen assosiaatiosopimuksensa. Eurooppa-neuvosto pyysi komissiota ja korkeaa edustajaa raportoimaan säännöllisesti saavutetusta edistyksestä.
47. Barcelonan prosessi, jota Euroopan naapuruuspolitiikka tukee, on Välimeren alueen kanssa toteutettavan kumppanuuden, yhteistyön ja vuoropuhelun tärkein väline. Eurooppa-neuvosto totesi tyytyväisenä, että Haagissa järjestetty ulkoasiainministerien Euro–Välimeri-konferenssi oli päättänyt julistaa vuoden 2005 Välimeren vuodeksi. Barcelonan prosessilla voidaan merkittäväällä tavalla edistää nykyaikaistamis- ja uudistustyötä, joka lähtee kyseisten maiden yhteiskuntien sisältä. Barcelonan julistuksen kymmenvuotispäivä antaa tilaisuuden vahvistaa ja viedä eteenpäin Euro–Välimeri-prosessia.
48. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen muiden Lähi-idän alueen maiden kanssa saavutettuun edistykseen ja kehotti jatkamaan neuvonpitoa niiden hallitusten ja muiden sidosryhmien kanssa. Se kehotti neuvoston toimivaltaisia elimiä työskentelemään suhteiden vahvistamiseksi näiden maiden kanssa kaikilla asiaankuuluvilla politiikan, talouden, yhteiskunnan ja kulttuurin aloilla.

49. Eurooppa-neuvosto ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että Välimeren alueen ja Lähi-idän maiden kanssa toteutettavan EU:n strategisen kumppanuuden täytäntöönpano on aloitettu. Se muistutti, että kumppaneiden sitoutuminen uudistuksiin on tärkeää. Se totesi, että EU:n suhteissa näihin maihin on erityispiirteitä, joiden vuoksi niihin on sovellettava eriytettyä lähestymistapaa.
50. Eurooppa-neuvosto hyväksyi erilliset julkilausumat Ukrainasta ja Lähi-idän rauhanprosessista (liitteet I ja II).

Tehokkaaseen monenvälisyyteen perustuva kansainvälinen järjestys

51. Eurooppa-neuvosto piti myönteisenä Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin puheenvuoroa ja kiitti työtä jota hän ja Yhdistyneiden Kansakuntien sihteeristö tekevät monilla aloilla. Se pani tyytyväisenä merkille Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin asettaman uhkia, haasteita ja muutosta käsittelevän korkean tason paneelin raportin ja erityisesti siinä esitetyn laaja-alaisen näkemyksen kollektiivisesta turvallisuudesta. YK:n pääsihteerin asiaan liittyviä ponnisteluja olisi pyrittävä tukemaan Euroopan unionin turvallisuusstrategian jatkotoimilla, jotka koskevat kesäkuun Eurooppa-neuvoston pyynnön mukaisesti tehokasta monenvälisyyttä ja sääntöihin perustuvaa kansainvälistä järjestystä. Euroopan unioni pyrkii määrätietoisesti toimimaan keskeisenä vaikuttajana Yhdistyneissä Kansakunnissa.
52. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen päätökseen nimittää korkeana edustajana toimivan pääsihteerin henkilökohtainen edustaja vastaamaan ihmisoikeusasioista YUTP:n alalla EU:n ihmisoikeuspolitiikan johdonmukaisuuden ja jatkuvuuden lisäämiseksi ottaen asianmukaisesti huomioon komission tehtävät.
53. Eurooppa-neuvosto korosti, että on tärkeää vahvistaa globalisaation sosiaalista ulottuvuutta globalisaation sosiaalisen ulottuvuuden maailmankomission raportin ja komission asiaa koskevassa tiedonannossaan esittämien alustavien ehdotusten pohjalta.

Yhteistyö kumppaneiden kanssa

54. Eurooppa-neuvosto korosti sitoumustaan tehostaa transatlanttisten kumppaneidensa kanssa käytävää strategista vuoropuhelua yhteisten lähestymistapojen määrittämiseksi. Jo yli 60 vuoden ajan transatlanttinen kumppanuus yhdessä Euroopan yhdentymisen kanssa on ollut tärkeimpiä rauhaa ja vaurautta edistäviä voimia. Tänään Eurooppa ja Amerikka ovat uusien uhkien ja haasteiden edessä. Eurooppa-neuvosto toisti, että tätä taustaa vasten tarkasteltuna transatlanttinen kumppanuus on korvaamaton, kuten Euroopan unionin turvallisuusstrategiassa todetaan. Eurooppa-neuvosto totesi odottavansa presidentti Bushin tulevaa Euroopan-vierailua. Se pani tyytyväisenä merkille aloitteen Yhdysvaltojen kanssa vuosittain järjestettävästä oikeus- ja sisäasioiden ministeritroikan tapaamisesta ja sidosryhmien laajamittaisen osallistumisen Atlantin molemmin puolin neuvonpitoon transatlanttisten suhteiden syventämisestä entisestään.
55. EU:n ja Venäjän välisessä viimeisimmässä huippukokouksessa korostettiin, että EU ja Venäjä pitävät tärkeänä strategista kumppanuuttaan, joka perustuu yhteisiin arvoihin ja yhteisiin etuihin. Neljän yhteisen alueen luomisessa saavutettiin huomattavaa edistystä, ja Eurooppa-neuvosto totesi odottavansa laaja-alaisen ja tasapainoisen suunnitelmakokonaisuuden hyväksymistä mahdollisimman pian seuraavaa Moskovassa toukokuussa 2005 järjestettävää EU:n ja Venäjän huippukokousta varten. Samanaikaisesti olisi mahdollisimman hyvissä ajoin pyrittävä aloittamaan valmistelut sellaisten osioiden täytäntöönpanemiseksi, joista on jo päästy alustavaan sopimukseen.
56. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen ASEM:n, Korean tasavallan ja Intian kanssa pidettyihin huippukokouksiin, jotka laajensivat ja syvensivät suhteita aasialaisiin kumppaneihin. Se kehotti neuvostoa ja komissiota aloittamaan toimintasuunnitelman kehittämisen Intian kanssa. Toimintasuunnitelma on määrä vahvistaa New Delhissä vuonna 2005 järjestettävässä kuudennessa EU:n ja Intian huippukokouksessa. Eurooppa-neuvosto kehotti neuvostoa ja komissiota myös tiivistämään yhteistyötä Indonesian kanssa muun muassa terrorismin torjunnan, uskontojen välisen vuoropuhelun, uudistusten ja kestävän kehityksen aloilla.

57. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen Haagissa 8. joulukuuta 2004 järjestetyn EU:n ja Kiinan välisen seitsemännen huippukokouksen tuloksiin. Se kehotti neuvostoa ja komissiota tutkimaan edelleen EU:n ja Kiinan välisen uuden puitesopimuksen toteutettavuutta ja mahdollista yhteistyötä sellaisissa kysymyksissä kuin takaisinotto ja markkinatalousasema. Eurooppa-neuvosto vahvisti EU:n ja Kiinan suhteiden kehittyneen kaikilta osin huomattavasti viimeksi kuluneiden vuosien aikana. Se odottaa edistymisen jatkuvan EU:n ja Kiinan suhteissa kaikilla aloilla, kuten osapuolten yhteisessä julkilausumassa todetaan, ja erityisesti kansalaisyhteisyyksiä ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ratifiointia. Eurooppa-neuvosto vahvisti samassa yhteydessä poliittisen tahtonsa jatkaa toimia aseidenvientikiellon poistamiseksi. Se pyysi seuraavaa puheenjohtajavaltiota saattamaan päätökseen pitkälle edistyneen työn, jotta päätös voitaisiin tehdä. Se korosti, että mahdollinen päätös ei saisi johtaa aseidenviennin määrälliseen tai laadulliseen lisääntymiseen EU:n jäsenvaltioista Kiinaan. Eurooppa-neuvosto muistutti tähän liittyen aseidenviennin käytännösääntöjen perusteiden merkityksestä, erityisesti ihmisoikeuksia, alueellista vakautta ja turvallisuutta sekä ystävällismielisten ja liittolaismaiden kansallista turvallisuutta koskevista perusteista. Eurooppa-neuvosto korosti tässä yhteydessä myös, että on tärkeää hyväksyä mahdollisimman pian tarkistettut käytännösäännöt ja uusi väline toimenpiteistä, jotka koskevat aseidenvientiä aikaisemmin aseidenvientikiellon kohteena olleisiin maihin (niin sanottu työkalupakki).
58. Viimeisen puolen vuoden aikana EU on lujittanut yhteistyötään Afrikan unionin ja osa-alueellisten järjestöjen kuten Länsi-Afrikan valtioiden talousyhteisön (ECOWAS), Eteläisen Afrikan kehitysyhteisön (SADC) ja Afrikan sarven maiden kehitysjärjestön (IGAD) kanssa. Eurooppa-neuvosto korosti sitoutuneensa siihen, että EU jatkaa osallistumistaan tilanteen parantamiseen Afrikan mantereella, erityisesti Sudanissa, Suurten järvien alueella, Länsi-Afrikassa ja Somaliassa. EU avustaa edelleen Afrikan unionin operaatiota Darfurissa ja rauhan- ja siirtymäprosessia Suurten järvien alueella yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston viimeaikaisten päätelmien mukaisesti. Se piti myönteisenä siirtymäkauden liittovaltioelinten perustamista Somaliaan ja avustaa niitä edelleen yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston äskettäisten päätelmien mukaisesti. Norsunluurannikkoon kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden tultua hyväksytyiksi YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1572 perusteella, Eurooppa-neuvosto pitää myönteisinä ja tukee välitystoimia, joita toteutetaan Afrikan unionin ja ECOWASin nimissä presidentti Thabo Mbekin Norsunluurannikolla suorittaman tehtävän avulla, johon Euroopan unioni on liittynyt. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen alueellisen vastuunoton lisääntymiseen ja korosti, että EU jatkaa siteiden lujittamista Afrikan unionin ja osa-alueellisten järjestöjen kanssa erityisesti rauhan ja turvallisuuden alalla.

59. Eurooppa-neuvosto toisti EU:n sitoumuksen alueiden kahdenvälisen strategisen kumppanuuden vahvistamiseen Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kanssa. Tämän osalta Eurooppa-neuvosto vahvisti EU:n halun edistyä molempien osapuolten ponnistelujen avulla EU–Mercosur-neuvottelujen saattamiseksi päätökseen. Se ilmaisi odottavansa, että tammikuussa 2005 aloitetaan Väli-Amerikkaa ja Andien maiden yhteisöä koskevien yhdentymisprosessien yhteinen arviointi, kuten EU:n sekä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen välisen Guadalajaran huippukokouksen julkilausumassa esitetään.

Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikka (ETPP)

60. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen EU:n sotilasoperaation Althean onnistuneeseen aloittamiseen Bosnia ja Hertsegovinassa 2. joulukuuta. Se on osoitus unionin sitoutuneisuudesta maan vakauteen ja turvallisuuteen ja käytännön esimerkki EU:n ja Naton välisestä strategisesta kumppanuudesta kriisinhallinnassa. Eurooppa-neuvosto pani myös merkille, että meneillään olevat kolme ETPP:hen kuuluvaa operaatiota – EU:n poliisioperaatio Bosnia ja Hertsegovinassa, EUPOL Proxima entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa ja oikeusvaltio-operaatio Themis Georgiassa – sujuvat menestyksekkäästi. Eurooppa-neuvosto pyysi seuraavaa puheenjohtajavaltiota ja korkeana edustajana toimivaa pääsihteeriä valmistelemaan edelleen tiiviissä yhteistyössä YK:n kanssa poliisioperaatiota ja parhaillaan tarkasteltavaa turvallisuusalan uudistamista koskevaa mahdollista operaatiota Kongon demokraattisessa tasavallassa sekä mahdollista yhteensovittua poliisi-, oikeusvaltio- ja siviilihallinto-operaatiota Irakia varten. Irakin operaation odotetaan alkavan tammikuussa 2005 pidettävien vaalien jälkeen.

61. Eurooppa-neuvosto hyväksyi puheenjohtajavaltion ETPP-selvityksen ja seuraavalle puheenjohtajavaltiolle annettavan toimeksiannon ja pani tyytyväisenä merkille erityisesti selvityksestä ilmenevän edistyksen sotilaallisten ja siviilivoimavarojen kehittämisessä, mukaan lukien päätökset EU:n taisteluosastoista (jotka ovat osa nopean toiminnan voimavaroja) sekä Euroopan puolustusviraston pitkälle tähtäävän työohjelman ja vuoden 2005 talousarvion hyväksymisestä. Eurooppa-neuvosto hyväksyi siviilikriisinhallinnan yleistavoitteen 2008.

62. Eurooppa-neuvosto hyväksyi asiakirjan "Euroopan puolustus: Naton ja EU:n välinen neuvonpito, suunnittelu ja operaatiot" täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset ehdotukset. Niiden perusteella siviili-sotilasyksikkö voi aloittaa työskentelynsä aikataulun mukaisesti. Samoin voidaan perustaa operaatiokeskus, jonka on tarkoitus olla käytettävissä viimeistään tammikuussa 2006. Ehdotukset ovat myös perustana sopimukselle Naton kanssa pienen EU-yksikön perustamisesta Naton Euroopan-joukkojen pääesikuntaan SHAPEen sekä Naton ja EUSE:n välisten yhteysjärjestelyjen laatimisesta suunnitellulla tavalla.

Kansainvälinen yhteistyö

63. Eurooppa-neuvosto korosti pitävänsä tärkeänä varmistaa, että EY:n julkisella kehitysavulla edistetään johdonmukaisesti köyhyyden poistamista kaikissa kehitysmaissa. Vaikka Eurooppa-neuvosto pitää arvossa nykyisiä sitoumuksia, se korosti tässä yhteydessä, että on löydettävä keinoja kiinnittää aiempaa enemmän huomiota köyhimpiin maihin ja erityisesti Afrikkaan.

64. Eurooppa-neuvosto totesi, että Euroopan unioni on täysin sitoutunut vuosituhannen kehitystavoitteisiin ja niiden edistämiseen etenkin Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Eurooppa-neuvosto oli tämän osalta tyytyväinen siihen, että komissio on kuullut yksittäisiä jäsenvaltioita siinä tarkoituksessa, että huhtikuussa 2005 kokoontuvalle yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvostolle esitettäisiin konkreettisia ehdotuksia uusien ja riittävien julkisen kehitysavun (ODA) tavoitteiden asettamisesta vuosiksi 2009–2010 ottaen silloin huomioon uusien jäsenvaltioiden aseman. Euroopan unioni tutkii myös uudenlaisia rahoituskeinoja vuoden 2005 korkean tason kokoukseen liittyvien komission ehdotusten pohjalta.

65. Eurooppa-neuvosto kehotti vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamisen osalta käyttämään kehitysyhteistyöpolitiikan johdonmukaisuuden lisäämiseksi laajemmin ja järjestelmällisemmin hyväksi olemassa olevia kuulemis- ja vaikutusarviointijärjestelmiä ja menettelyjä, joilla selvitetään kaikkien asiaan liittyvien politiikkojen vaikutukset kehitysmaihin.

66. Eurooppa-neuvosto toteaa jälleen, että on tärkeää panna täytäntöön Kairon kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (ICPD) toimintaohjelma sekä hivin ja aidsin torjuntatoimet vuosituhannen kehitystavoitteiden saavuttamiseksi. Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä tällä alalla tapahtunutta kehitystä ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sitoutumaan entistä voimakkaammin YK:n korkean tason kokouksen valmisteluihin.

VI MUUT ASIAT

Yhteiset arvot

67. Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille julkisten keskustelujen sarjan, jonka puheenjohtajavaltio on järjestänyt taustaltaan ja kokemuspiiriltään laaja-alaiselle osallistujajoukolle eurooppalaisesta identiteetistä ja yhteisten arvojen käsitteestä Euroopan yhdentymisen ja yhteistyön perustana.
68. Eurooppa-neuvosto pani merkille edellä mainitun keskustelusarjan tulokset, koulutusneuvoston selvityksen aiheesta koulutus ja kansalaisuus sekä jatkotoimia koskevat aloitteet. Se ilmaisi suhtautuvansa myönteisesti uusiin aloitteisiin sellaisten arvojen edistämiseksi, jotka ovat omiaan lisäämään aktiivista kansalaisuutta unionissa. Eurooppa-neuvosto pyysi Euroopan komissiota ottamaan huomioon keskustelujen tulokset ja selvityksen keskeiset havainnot valmistellessaan tulevaa kansalaisohjelmaansa ja vuoden 2005 viestintästrategiaansa.

Konsuliyhteistyö

69. Eurooppa-neuvosto totesi, että konsuliyhteistyön tiivistäminen on tärkeää. Se oli tyytyväinen neuvostossa aikaansaatuun yhteisymmärrykseen konsuliviranomaisten voimavarojen yhdistämisestä ja yhteistyöstä sekä normaali- että kriisiaikoina, mikä auttaa jäsenvaltioita vastaamaan tehokkaammin konsulipalvelujen kasvavaan kysyntään.

EU:n ihmisoikeusvirasto

70. Eurooppa-neuvosto kehotti jatkamaan sen päätöksen täytäntöönpanoa, jonka Eurooppa-neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden edustajat tekivät joulukuussa 2003 EU:n ihmisoikeusviraston perustamisesta. Virastolla on keskeinen asema EU:n ihmisoikeuspolitiikan johdonmukaisuuden ja jatkuvuuden lujittamisessa.

Euroopan ulkosuhdehallinto

71. Eurooppa-neuvosto ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että sen jälkeen kun sopimus Euroopan perustuslaista allekirjoitettiin, puheenjohtajavaltio, korkeana edustajana toimiva pääsihteeri ja komissio ovat aloittaneet Euroopan ulkosuhdehallintoa koskevan työskentelyn.

72. Eurooppa-neuvosto pyysi korkeana edustajana toimivaa pääsihteeriä, komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan tätä valmistelutyötä ja erityisesti erittelemään avainkysymyksiä, kuten tulevan yksikön toiminta-alaa ja rakennetta. Jotta varmistettaisiin jäsenvaltioiden täysipainoinen osallistuminen tähän prosessiin, pysyvien edustajien komiteassa käydään säännöllisesti keskusteluja, joilla valmistellaan asian käsittelyä yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvostossa.

73. Eurooppa-neuvosto pyysi korkeana edustajana toimivaa pääsihteeriä ja komissiota laatimaan yhteisen tilanneselvityksen tästä valmistelutyöstä viimeistään Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 2005 pidettävää kokousta varten ja ryhtymään asianmukaisiin toimiin Euroopan parlamentin pitämiseksi asiasta ajan tasalla.

* * *

JULKILAUSUMA UKRAINASTA

1. Ukrainan johtajille ja kansalle on annettava tunnustus siitä, että he ovat löytäneet rauhanomaisen ratkaisun maansa poliittiseen kriisiin. Tämä tehtiin Ukrainan lainsäädännön mukaisesti ja maan alueellista koskemattomuutta kunnioittaen. Eurooppa-neuvosto onnittelee Ukrainan johtajia ja kansaa näiden valmiudesta työskennellä asiassa kansainvälisten välittäjien kanssa. Nyt on erittäin tärkeää, että myönteinen kehitys jatkuu ja että Ukrainan äänestäjäkunta voi vapaasti päättää, kenet ehdokkaista se valitsee.
2. Eurooppa-neuvosto kehottaakin Ukrainan viranomaisia varmistamaan, että presidentinvaalien toisen kierroksen uusiminen 26. joulukuuta 2004 järjestetään Etyjin ja Euroopan neuvoston demokraattisille vaaleille asettamien vaatimusten mukaisesti. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot antavat täyden tukensa Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimistolle (ODIHR) vaalien tarkkailussa muun muassa lähettämällä huomattavan määrän kansainvälisiä vaalitarkkailijoita.
3. Euroopan unioni panee tyytyväisenä merkille tiiviin yhteistyön Euroopan unionin, Euroopan neuvoston, Etyjin ja naapurimaiden, myös Venäjän federaation, lähettämien kansainvälisten välittäjien kesken osapuolten kannustamisessa poliittiseen ratkaisuun.
4. Euroopan unioni korostaa Ukrainan strategista merkitystä EU:n tärkeänä naapurina ja kumppanina. Poliittisten, taloudellisten ja kulttuuristen siteiden vahvistaminen edelleen on Euroopan unionin ja Ukrainan yhteisen edun mukaista. Eurooppa-neuvosto korostaakin, että EU pyrkii tehostettuun ja erityiseen suhteeseen käyttämällä kaikkia Euroopan naapuruuspolitiikan tarjoamia mahdollisuuksia.

5. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille neuvoston äskettäin hyväksymän Ukrainaa koskevaa toimintasuunnitelman. Mahdollisimman pian sen jälkeen, kun vapaat ja rehelliset presidentinvaalit on saatu päätökseen, järjestetään EU–Ukraina-yhteistyöneuvoston kokous toimintasuunnitelman käynnistämiseksi ja perustan laskemiseksi tiiviimmälle yhteistyölle. Eurooppa-neuvosto odottaa myös kiinnostuneena korkeana edustajana toimivan pääsihteerin ja komission konkreettisia ehdotuksia siitä, miten yhteistyötä Ukrainan kanssa voitaisiin lujittaa hyödyntämällä tehokkaasti toimintasuunnitelmaa ja näin parantaa Ukrainan suhteita Euroopan unioniin.

* * *

LIITE II

JULKILAUSUMA LÄHI-IDÄN RAUHANPROSESSISTA

1. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen palestiinalaisjohdon viimeaikaisiin ponnisteluihin demokratiakehityksen varmistamiseksi miehityillä palestiinalaisalueilla. Se kannustaa sekä israelilaisia että palestiinalaisia jatkamaan tiivistä yhteistyötä, myös turvallisuuden alalla, tammikuussa pidettäviä palestiinalaishallinnon presidentinvaaleja silmällä pitäen. EU tukee vaaliprosessia taloudellisesti, teknisesti ja poliittisesti, ja sen tarkkailijaryhmä – yhdessä kvartetin ja kansainvälisen yhteisön muiden jäsenten kanssa – auttaa varmistamaan, että vaaliprosessi on demokraattinen, vapaa ja rehellinen. Eurooppa-neuvosto panee myös tyytyväisenä merkille palestiinalaishallinnon aikomuksen järjestää parlamentti- ja paikallisvaalit ja antaa sille tukensa.
2. Eurooppa-neuvosto toistaa sitoumuksensa saavuttaa etenemissuunnitelman mukaisesti neuvotteluihin perustuva kahden valtion ratkaisu, jonka tuloksena on itsenäinen, demokraattinen ja elinkelpoinen Palestiinan valtio, joka elää rinnakkain Israelin ja muiden naapurimaidensa kanssa rauhan ja turvallisuuden vallitessa. Osapuolten olisi tartuttava tähän tilaisuuteen etenemissuunnitelman täytäntöönpanon vauhdittamiseksi ja aloitettava uudelleen mielekäs poliittinen prosessi.
3. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen EU:n vahvistamat kannat ja on valmis yhteistyössä kvartetin ja kansainvälisen yhteisön kanssa tukemaan Israelin vetäytymistä Gazan alueelta ja eräistä Länsirannan pohjoisosista ensimmäisenä vaiheena kokonaisprosessia Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2004 asettamien ehtojen mukaisesti. Eurooppa-neuvosto sitoutuu myös tehostettuihin rauhanpyrkimyksiin tekemällä tiivistä yhteistyötä molempien osapuolten ja kaikkien naapurivaltioiden kanssa. Euroopan unioni toteuttaa edelleen lyhyen aikavälin toimintaohjelmaa, jonka marraskuussa kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi ja joka koskee vaaleja sekä turvallisuutta, uudistuksia ja taloutta. Näiden toimien onnistumista edistää niiden käsittely osana laajempaa poliittista päämäärää.

4. Eurooppa-neuvosto pyytää korkeaa edustajaa ja komissiota raportoimaan säännöllisesti lyhyen aikavälin toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymisestä sekä korkean edustajan ja asianomaisten osapuolten, kansainvälisen yhteisön ja muiden kvartetin jäsenten välisten neuvottelujen tuloksista. Eurooppa-neuvosto kannustaa osapuolia ja avunantajia säilyttämään jatkossakin myönteisen ja yhteistyöhaluisen asenteensa. EU:n ja kansainvälisen yhteisön sitoumuksella tukea palestiinalaisalueen taloudellista ja yhteiskunnallista jälleenrakentamista on edelleen suuri merkitys.

5. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että kattavan rauhan on käsitettävä myös Syyria ja Libanon. Se muistuttaa myös YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1559 (2004) täytäntöönpanon merkityksestä.

* * *